

המלצות פרקטיות לחולי המופיליה בהקשר לוירוס הקורונה שפורסמו באתר ה-WFH בתאריך 21/3/20

COVID-19 (coronavirus disease 2019) pandemic caused by SARS-CoV-2: practical recommendations for hemophilia patients

תרגם – אביתר ויצמן – עמותת עלייה

העירו וחיידו – פרופ' גילי קנת וד"ר ג'וני שפירא – המרכז הארצי להמופיליה בשיבא

[קישור לכתבת המקור](#)

חולי המופיליה שמטופלים בתרכיזי קרישה רקומביננטים סטנדרטים או עם זמן מחצית חיים מוארך - FVIII or FIX concentrates, FEIBA, FVIIa, or emicizumab

1. אין שום סיבה לשנות הטיפול המומלץ עבורך וניתן ע"י הרופא המטפל שלך.
2. אין סיבה לחשוש בשלב זה ממחסור בהספקת תרכיזי הקרישה, בעיות בקו הייצור שלהם או הפרעות בשרשרת ההספקה.
3. במקרה ואתם נתקלים במחסור בתרכיזי קרישה בבית או בעיה מקומית של הספקת פקטור צרו קשר עם המרכז הארצי להמופיליה.
4. אם הינך מטופל בבית אין צורך לצבור תרופות בכמויות, עם זאת, כמו תמיד, מומלץ לשמור מעט מנות אקסטרה למקרה ויש עיקוב בהספקת התרופות בעקבות המצב.

עבור חולים המטופלים בתרכיזי קרישה (פקטור 8 ו 9) שמקורם בפלסמה:

1. תהליכי אינאקטבציה וירלית וניקוי וירוסים מהמוצרים מספקים ומסוגלים להרוס ולנקות נוכחות של וירוסים מסוג COVID-19. (ראו מקור מספר 1 במסמך המקורי).
2. לא מומלץ להחליף את התכשיר בו אתם משתמשים. לפני כל החלפה של התכשיר יש להיוועץ ברופא.
3. לא זוהתה הפרעה בייצור והספקת מוצרים שמוצג מפלזמה. קיים חשש שתהיה הפרעה באיסוף הפלסמה לצורך ייצור התכשירים נכון לעכשיו. (ראו מקורות 2 ו 3 במסמך המקורי).
4. תרומת דם ופלסמה מוסיפות להיות תהליכים בטוחים, והצורך בתרומות פלסמה נדרש יותר מתמיד. תמיכתם של תורמים נוכחיים וחדשים נותרה קריטית לשמירה על אספקה מספקת של דם ופלזמה במהלך המגיפה.
5. כל מרכזי איסוף הדם והפלזמה מחוייבים לעקוב אחר ההנחיות להגנה על אנשי כוח אדם ותורמים כדי למנוע התפשטות COVID-19 דרך מגע בין אדם לאדם. (ראו מקור 4 במסמך המקורי).
6. עבור מטופלים המשתמשים במוצרים אחרים שמקורם בדם שאינם עוברים אינאקטיבציה ויראלית (למשל קריו, טסיות דם), החלטות הטיפול צריכות להיות מבוססות על ניתוח סיכון / תועלת קליני המאזן את הבטיחות של אי טיפול באירוע דימום וכל סיכון שיישאר לזיהום אחר.

הנחיות עבור מטופלים המצויים בטיפולים קליניים (לא כולל מעקב לאחר שיווק) – (להרחבה קראו מקור 5 במסמך המקורי):

1. צרו קשר עם המרכז הארצי להמופיליה על מנת להתייעץ לגבי השלכות המגיפה על הניסוי הקליני בו אתם משתתפים.
2. וודאו כי התרופה שאתם מקבלים במהלך המחקר נמצאת זמינה ובכמות מספקת לצורכי הטיפול שלכם.
3. דונו באופי המעקב / ניטור עם צוות המחקר של המרכז. אנו מעודדים ביקורי מעקב מרחוק, אלא אם כן יש צורך במעקב פנים אל פנים בכדי למנוע תופעות לוואי מסוכנות.
4. עבור מטופלים אשר קיבלו לאחרונה טיפול במסגרת מחקר לריפוי גנטי (<12 חודשים אחרי העירו), מעקב אחר תפקודי כבד צריך להישאר בעדיפות עליונה הן מבחינה בטיחותי והן מבחינת יעילות הטיפול.
5. אין להחליף מוצר הנמצא בניסוי על דעת עצמך אלא אם כן קיבלת הנחיה לכך מצוות המחקר.

הנחיות עבור חולים שאמורים להתחיל השתתפות במחקר קליני בזמן הקרוב:

1. דחיית ההשתתפות צריכה לדון ביחד עם צוות המחקר.
2. מרכזים רפואיים רבים החליטו לעצור התחלת מחקרים קליניים חדשים כדי להפחית שימוש במשאבים ולהפנותם לצורך טיפול במגיפה.

אמצעים ספציפיים להפחתת החשיפה של SARS-CoV-2, הנגיף הגורם ל- COVID-2 בחולים עם המופיליה:

1. יש לקדם באופן יזום את כל האמצעים להפחתת החשיפה לאנשים הסובלים מ- COVID-19 בכל החולים בגיל מבוגר (מעל 60) או הסובלים ממחלות נלוות (מחלות לב וכלי דם, יתר לחץ דם, השמנת יתר, סוכרת, HIV), או בסטרואידים או תרופות נגד חיסון עוצמתיות אחרות. (ראו מקורות 6 ו 7 במסמך המקור).
2. הימנעות מחשיפה לאנשים אחרים, כולל אנשים וילדים בסיכון נמוך יותר, היא אמצעי הזהירות החשוב ביותר למניעת הידבקות. בידוד והתרחקות חברתית הם הכלים היעילים ביותר למניעת הדבקה.
3. צמצם את הצורך לבקר אנשי מקצוע בתחום הבריאות בבתי חולים או במשרדים. יש לדחות טיפולים שאינם דחופים או לקיימם טלפונית במידת האפשר.
4. אקמול (Acetaminophen) מפחית חום מבלי לעכב את התגובה הדלקתית הנחוצה למאבק בוירוס הקורונה ומומלץ לאנשים עם הפרעות דימום.
5. בעת הצורך יש להשתמש באקמול במינון המומלץ.
6. איבופרופן ותרופות אנטי-דלקתיות שאינן סטרואידיות אחרות (NSAIDs) כגון Arcoxia, Naproxen ורבים אחרים אינן מומלצות בדרך כלל בחולים עם הפרעות דימום מכיוון שהם עלולים להגביר את הדימום אם כי מעכב את תפקוד הטסיות. בנסף לכך יש חשד שהם מגבירים את חומרת מחלת ה- COVID-19 ולכן אין להשתמש בהם. אם אינך בטוח איזו תרופה ניתן לקחת נגד כאב או חום, יש להיוועץ ברופא לפני נטילתן.
7. זכור, אמצעים היגייניים ספציפיים, כמו שטיפת ידיים עם סבון, להימנע מנגיעה בפנים ושמירה על מרחק של לפחות 2 מטר מאנשים אחרים הם המפתח למניעת העברת נגיף הקורונה. כמו-כן קיימת סכנה גדולה יותר להדבקות בתוך מבנים מאשר בחוץ.

אמצעים ספציפיים במקרה של אשפוז בבית חולים בהפרעת דימום עם זיהום COVID-19:

1. יש לוודא כי מתקיים קשר בין הצוות המטפל במחלקות המיועדות לטיפול בחולי קורונה לרופאי המרכז להמופיליה.
2. וודא כי יש טיפול זמין למקרה של דם.
3. יידע את הצוות במקרה של טיפול עם emicizumab (קיים סיכון לניהול מוטעה ופרשנות שגויה של בדיקות מעבדה על ידי אנשי מקצוע שאינם מוכרים בתחום הבריאות). (ראה מקור 11 במסמך המקור).
4. ידע את הצוות הרפואי אם אתה חלק מטיפול ניסיוני מתמשך עם אנטי TFPI ופיטוסירין ויש לך סיכון לטרומבוזיס או לחוסר איזון אחר במערכת הקרישה, או אם עברת טיפול גנטי לאחרונה. אם כן, קשר את הצוות עם המרכז הרפואי להמופיליה.
5. אם יש לך זיהום ב- COVID-19 (חולה בקורונה), יש רופאים שמציעים טיפול מונע ושמירה על רמות גורם קרישה גבוהות יותר כאמצעי זהירות נגד דימום לריאות מנוק שעלול להיגרם כתוצאה מהוירוס – בכל אופן אופי הטיפול יקבע ע"י רופא מומחה מהמרכז הרפואי להמופיליה ולכן חשוב לדאוג שהצוותים המטפלים יהיו בקשר רציף.
6. יתכן ויהיו טיפולים ניסיוניים ל- COVID-19 שיציאו לך באשפוז. לא צפויה בעיה כלשהיא בקבלת תרופות אלו אך רצוי לידע את רופאי המרכז להמופיליה (אם אפשר) ליתר זהירות.

הידיעות משתנות מיום ליום וצוות ה WFH יעדכן את המידע לפי הצורך. אתם מוזמנים לגלוש באתר ה WFH למידע נוסף

[קישור לכתבת המקור](#)

[קישור לאתר WFH news](#)